

Redactie:

Mr. H. Singer-Dekker
Burg. Elsenlaan 147
Rijswijk-Z.H.
Telef. (070) 11 98 43

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

SEPT. 1961
10e JAARGANG

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V EHUMANISTISCH VERBOND

Adres inzake subsidie Kerkebouw	Blz. 119
Regionale conferenties	" 119
Gespreksgroepen	" 199
Emigratie	" 119
Vakbeweging en Humanisme	" 119
Duits bezoek	" 119
Herdruk	" 119

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES

Rekenschap	" 120
------------	-------

HUMANITAS

Kaderblad Humanitas	" 120
Aanstellingen	" 120
Cursus gezinshelpsters	" 120
Gebouw voor afdeling Arnhem	" 120

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Zomerkampen	" 121
Toekomstplannen	" 121

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID

Lezingen voor de VARA	" 121
"Vernieuwing"	" 121

HUMANISTISCH THUISFRONT

Inventaris militaire tehuizen	" 121
Persconferentie	" 122

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maanden september en oktober voor de V.A.R.A.	" 122
Lezing in de maand oktober voor de A.V.R.O.	" 122

VAN ALLE KANTEN

Humanistische rubriek in de Gelderlander Pers	" 123
---	-------

BIJLAGE

Adres inzake subsidie Kerkebouw, gericht aan de Minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid	" 124/125/ 126
---	-------------------

HUMANISTISCH VERBOND

Adres inzake subsidie Kerkebouw.

Naar aanleiding van het Voorlopig Verslag over het Wetsontwerp Premie Kerkebouw heeft het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond een adres gericht aan de Minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid. De inhoud van dit adres is hierachter als bijlage opgenomen.

Regionale conferenties.

Op 7 en 8 oktober zal in "De Ark" te Nunspeet een conferentie worden gehouden met bestuurders van de gemeenschappen der gewesten Drente, Friesland en Groningen. Voor de gemeenschappen in Noord- en Zuid-Holland, met uitzondering van de federaties Amsterdam en Den Haag, vindt eenzelfde conferentie plaats op 4 en 5 november.

Deze bijeenkomsten komen in de plaats van de gebruikelijke najaars-topkaderconferentie.

Gespreksgroepen.

Met leiders van gespreksgroepen in de plaatselijke gemeenschappen zal een werk-weekeinde gehouden worden op 30 september en 1 oktober in "De Ark" te Nunspeet. De leiding berust bij de commissie Groepsgesprek.

Emigratie.

De Emigratie-commissie bereidt een conferentie voor met raadslieden en anderen, die door hun werk met de problemen rondom de emigratie in aanraking komen. Deze conferentie zal op 11 en 12 november in Nunspeet worden gehouden.

Vakbeweging en Humanisme.

In voorbereiding zijn een viertal driedaagse besprekingen met functionarissen van de vakbeweging. Enkele jaren geleden hebben soortgelijke bijeenkomsten met groot succes plaats gevonden.

Duits bezoek.

Voorzitter Künstler en penningmeester Körner van de Freireligiöse Landesgemeinde Nordrhein-Westfalen hebben tijdens een verblijf in ons land een ontmoeting gehad met enkele functionarissen van het Verbond. Het gold hier een tegenbezoek van de bijeenkomst in Keulen in april van dit jaar. De bezoekers hebben zich o.a. uitvoerig laten inlichten over de geestelijke verzorging, zoals deze in Nederland door het Humanistisch Verbond wordt verricht.

Herdruk.

Aangezien de brochure "Wat ben ik eigenlijk?" volledig is uitgekocht en er naar dit geschrift voortdurend vraag is, komt dezer dagen een herdruk in wat moderner uitvoering van de pers.

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES

Rekenschap.

Het eerstvolgende nummer van Rekenschap zal gewijd zijn aan Schopenhauer. Het wordt opgezet in samenwerking met de School voor Wijsbegeerte en de Vereniging Nederland - Duitsland.

-o-

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

"H U M A N I T A S"

Kaderblad Humanitas.

Het augustusnummer van Humanitas, het kaderblad van de Vereniging, is geheel gewijd aan de vrijwilliger in het maatschappelijk werk in justitieel verband. Dit onderwerp zal ook worden besproken op het congres van Humanitas, dat in het najaar zal worden gehouden.

De inhoud van het augustusnummer van Humanitas luidt als volgt:

De vrijwillige medewerker in het maatschappelijk werk in justitieel verband, Mr. J. In 't Veld.

De eigen aard en waarde van het vrijwillige helpen, Dr. M. Zeldenrust-Noordanus.

De vrijwilliger in het gezinsvoogdijwerk, C. Uitenbogaard.

De vrijwilliger in het reclasseringswerk, P.E. Hutte.

Aanstellingen.

De afdeling Groningen heeft als maatschappelijk werkster aangesteld mevrouw G.C. Nijdam-Giesen, als opvolgster van mejuffrouw Meyer.

Op het Centraal Bureau werd per 15 september, als opvolger van de heer N.F.A. de Graan, aangesteld de heer P. Albarda, drs. sociaal-pedagogiek, in de functie van adjunct-directeur voor maatschappelijk werk.

Cursus gezinshelpsters.

Met medewerking en subsidie van de overheid werd in september bij Humanitas een begin gemaakt met een cursus voor gezinshelpsters, voorlopig beperkt tot medewerksters uit Amsterdam en Haarlem. De eerste les werd op 5 september te Amsterdam in het Centraal Bureau gegeven.

Gebouw voor afdeling Arnhem.

De afdeling Arnhem van Humanitas heeft, met medewerking van het hoofdbestuur, het pand Apeldoornseweg 61 aangekocht en daarin vanaf 1 september het afdelingsbureau gevestigd.

-o-

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Zomerkampen.

Hoewel het weer niet erg meegewerkt heeft, is het zeilkamp uitstekend geslaagd. Er is heerlijk gezeild door de 28 deelnemers. Dit zeilkamp, dat iets nieuws was voor de HJB-ers, is wel een succes geworden.

Van 19 - 26 augustus werd een kamp gehouden in St.Maartenszee, dicht bij het natuurreservaat "Het Zwanewater" en dicht bij de zee. Er waren + 25 deelnemers en dit kamp was eveneens een succes.

Toekomstplannen.

Aan het congres, dat dit najaar zal worden gehouden zal het plan worden voorgelegd, dat beoogt een steviger contact te bevorderen tussen de afdelingen onderling en de afdelingen en het hoofdbestuur. Om dit plan te bespreken werd een contactbijeenkomst gehouden met de afdelingen in een van de eerste week-einden in september.

-o-

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID

Lezingen voor de VARA.

Evenals de andere werkgemeenschappen in de Partij van de Arbeid, heeft ook de Humanistische Werkgemeenschap de gelegenheid haar stem voor de VARA-microfoon te laten horen. De uitzendingen hebben plaats op woensdag, een maal in de vier weken van 19.10 tot 19.20 uur.

Evenals vorig jaar zullen de uitzendingen ook dit jaar vermoedelijk weer worden verzorgd door het Hoofdbestuurslid van de Werkgemeenschap, Drs. A. Vermeer.

"Vernieuwing".

In het augustus-septembernummer van "Vernieuwing" komt o.m. een artikel voor van Henri Sandberg over de crisis in de Engelse steenkolenindustrie.

-o-

HUMANISTISCH THUISFRONT

Inventaris militaire tehuizen.

Alle militaire tehuizen van het Hum. Thuisfront hebben de beschikking gekregen over een bandrecorder en een diaprojector. De aanschaf is gedaan met subsidie van het Ministerie van Defensie, welke ditmaal is gegeven op gelijke voet met de militaire tehuizen van de andere thuisfronten.

Persconferentie.

De grote handtekeningen-actie van het Thuisfront is op 13 september gestart met een persconferentie te Amsterdam. Daar hebben de Voorzitter van het Thuisfront, Drs. Anne Vermeer en de Directeur van het Vormingscentrum, de heer H.J.J. Lips, voor een aantal journalisten opzet en doel van deze actie uit de doeken gedaan.

De heer Vermeer begon met erop te wijzen dat het moderne Humanisme als geestelijke stroming zich in het veelkleurige mozaiek van het Nederlandse geestesleven een bescheiden, maar waardevolle plaats veroverd heeft. Ook het Thuisfront heeft zijn instellingen ten behoeve van de militairen die zich mogen verheugen in een grote en nog steeds groeiende belangstelling. De vier militaire tehuizen en het Vormingscentrum trekken steeds meer bezoekers. Maar de liefste wens van het Thuisfront, toegelaten te worden tot de geestelijke verzorging in het leger, is nog steeds niet ingewilligd. Minister Visser heeft in de Tweede Kamer aangevoerd dat er z.i. aan geestelijke verzorging van Humanistische zijde in het leger geen behoefte was. Als bewijs daarvoor voerde de minister onder meer aan, dat hij met vier militairen gesproken had, die te kennen hadden gegeven geen behoefte aan Humanistische geestelijke verzorging te hebben. De minister had er echter aan toegevoegd, dat hij bereid was maatregelen te nemen, indien van deze behoefte alsnog zou blijken. "Deze handschoen moeten wij oprapen" zei Drs. Vermeer. Wij zullen aan een groot aantal ouders van minderjarige (a.s.) dienstplichtigen en aan een aantal meerderjarige militairen vragen of zij die behoefte wel voelen en of ze ons dat willen meedelen. Daartoe zullen enige duizenden kaarten in het land worden uitgezet. De actie zal worden onderstreept door een demonstratieve bijeenkomst op 21 september in Den Haag, waar Prof. Mr. P.J. Oud, Dr. J.P. van Praag en Prof. Dr. B.W. Schaper zullen spreken.

De heer Lips gaf nog enkele bijzonderheden over de actie en zette uiteen wat met Humanistische geestelijke verzorging wordt bedoeld en hoe zij in de praktijk werkt.

Van de gelegenheid tot vragen stellen werd op een bijzonder prettige manier, waaruit belangstelling en begrip voor de problemen sprak, door de journalisten gebruik gemaakt.

-o-

RADICLEZINGEN

Lezingen in de maanden september en oktober voor de V.A.R.A.

24 september	: Drs. A.R. Vermeer	"Geestelijke verzorging in het leger".
1 oktober	: Prof. Dr. L.G. van der Wal	"En wat zegt de humanist ervan".
8 oktober	: Prof. Dr. C.T.P. Stutterheim	"Taal als bron van liefde en haat".
15 oktober	: Dr. J.P. van Praag	"Het grote gevaar".

Lezing in de maand oktober voor de A.V.R.O.

3 oktober	: Mr. A. Stempels	Onderwerp nog niet bekend.
-----------	-------------------	----------------------------

-o-

VAN ALLE KANTEN

Humanistische rubriek in de Gelderlander Pers.

In de bladen van de Gelderlander Pers, waartoe onder meer Het Arnhems Dagblad en De Gelderlander behoren, is op 16 augustus weer de Humanistische rubriek verschenen.

Veel plaats wordt hierin besteed aan de Ligue Française de l'Enseignement, die onlangs tot de I.H.E.U. is toegetreden.

Het artikel geeft verder een beschrijving van werkwijze en doelstelling van de Ligue de l'Enseignement.

Verder geeft de rubriek een uitvoerig verslag van de discussie, welke enige tijd geleden heeft plaats gehad in "Mens en Wereld" over de vraag of de humanist een persoonlijk God kan aanvaarden.

Tenslotte nog de bespreking van een boekje van Prof. Banning "Geestelijk samenleven in Nederland" en meer speciaal over wat de schrijver daarin zegt over het moderne Humanisme.

=====

HUMANISTISCH VERBOND

Aan Zijne Excellentie de Minister van
Volkshuisvesting en Bouwnijverheid.

Van Alkemadeaan

's-G R A V E N H A G E.

UTRECHT, 16 augustus 1961.

Excellentie,

Naar aanleiding van het Voorlopig Verslag omtrent het Ontwerp van Wet Premie-Kerkebouw meent het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond het volgende onder uw aandacht te moeten brengen.

In humanistische kringen wordt, zoals ook in andere kringen van ons volk, over subsidiëring van kerkebouw (en bouw van bezinningsgebouwen) ten principale zeer verschillend geoordeeld. Enerzijds wordt gesteld, dat elke subsidiëring van overheidswege ten behoeve van de stichting van kerkgebouwen (en bezinningsgebouwen) achterwege dient te blijven. Immers ook de materiële behoeften van de godsdienstige en geestelijke stromingen als zodanig dienen geen punt van overheidszorg uit te maken. Ook zou het bij de uitvoering praktisch onmogelijk zijn achterstelling van kleine of onbemiddelde groeperingen te voorkomen. Anderzijds wordt overwogen dat het de taak van de overheid kan zijn bepaalde groepen van de bevolking in de verwezenlijking van voor hen wezenlijke behoeften bij te staan, indien zij dat vragen.

Afgezien van alle verschil van mening dat er over dit onderwerp dus kan bestaan en in feite ook bestaat, heeft het onze aandacht getrokken dat noch in de titel van de Wet, noch in de considerans tot tot uitdrukking komt dat er ook een regeling voor niet-kerkelijke genootschappen wordt beoogd. Ook zijn wij niet overtuigd van de noodzaak de premietoekenning aan dergelijke genootschappen te baseren op een algemene maatregel van bestuur ex artikel 12 van het Ontwerp. Naar onze mening kunnen de bepalingen van de Wet rechtstreeks op bezinningsgebouwen van overeenkomstige toepassing verklaard worden. Daartoe is slechts enige uitbreiding van artikel 1 en een wijziging van artikel 12 vereist, hetgeen juncto artikel 4, lid 1, onzes inziens een sluitende en afdoende regeling zou opleveren.

Ten overvloede wijzen wij er op dat binnen de tien jaren waarin de Wet van kracht zal zijn het Humanistisch Verbond de beperkte middelen waarover het kan beschikken niet in de eerste plaats voor de stichting van bezinningsgebouwen zal kunnen gebruiken omdat naar ons oordeel de geestelijke verzorging en humanistische vorming ten behoeve van hen die daarvan gediend zijn, meer noodzakelijk is. Wij pleiten dan ook niet zozeer voor humanistische belangen als voor het wettelijk recht van genootschappen op geestelijke grondslag als zodanig.

Overeenkomstig het vorenstaande en in aansluiting op de opmerkingen dienaangaande in het Voorlopig Verslag menen wij te moeten aandrigen op de volgende wijzigingen in het ontwerp:

1. In de titel:

"Regeling van het verstrekken van een premie aan kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag terzake van de stichting van kerkgebouwen en bezinningsgebouwen."

2. In de considerans:

"Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is regelen te stellen voor het verstrekken van een premie uit 's Rijks kas aan kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag terzake van de stichting van kerkgebouwen en bezinningsgebouwen;"

3. In artikel 1:

Na: "Kerkgenootschap: een gelijkgesteld;"

toevoegen:

"Genootschap op geestelijke grondslag: een door Onze Minister, of in beroep door Ons, als zodanig erkend rechtspersoonlijkheid bezittend genootschap, dat zich in hoofdzaak ten doel stelt de bezinning op en de beleving van een niet-kerkelijke levensovertuiging te bevorderen;"

Na: "Kerkgebouw: een bijgebouwen;"

toevoegen:

"Bezinningsgebouw: een blijvend gebouw, in hoofdzaak bestemd voor het houden van bijeenkomsten tot gezamenlijke beleving van en bezinning op de aan een genootschap op geestelijke grondslag ten grondslag liggende levensovertuiging;"

Na: "Bijgebouwen: de bergruimten;"

toevoegen:

"danwel de bij een bezinningsgebouw behorende, tot zijn doel dienstig zijnde, ruimten als bestuurskamer, bibliotheek, cursuslokaal, centrale verwarmingsruimte en bergruimten;"

Na: "Kerkinventaris: de verlichtingsornamenten;"

toevoegen:

"Inventaris Bezinningsgebouw: de tot inrichting van een bezinningsgebouw bestemde aan zijn doel dienstig zijnde voorwerpen, als: banken, stoelen, kathedr, altaar of toontafel, orgel of piano, en verlichtingsornamenten;"

4. In artikel 12:

Het eerste lid te schrappen en het tweede lid te lezen als volgt:

"Op het verstrekken van een premie aan rechtspersoonlijkheid bezittende genootschappen op geestelijke grondslag, andere dan kerkgenootschappen, terzake van de stichting van bezinningsgebouwen, zijn de bij en krachtens deze Wet gestelde regelen voor het verstrekken van een premie terzake van de stichting van kerkgebouwen zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing."

In aansluiting op het bovenstaande merken wij op, dat in de commissie van advies voor de bezinningsgebouwen ex artikel 9 de genootschappen op geestelijke grondslag, naar wij vertrouwen, op bevredigende wijze vertegenwoordigd zullen zijn.

Tenslotte behoeft het geen betoog, dat wij ons nadrukkelijk wensen los te maken van de in de Memorie van Toelichting gegeven uiteenzetting, pag. 6 linkerkolom onderaan en rechterkolom bovenaan, krachtens welke de Regering meent, dat aan godsdienstige verzorging in beginsel voorrang behoort te worden verleend boven de niet-kerkelijke geestelijke verzorging.

Namens het Hoofdbestuur,
met verschuldigde hoogachting,

w.g. J.P. van Praag
Voorzitter.

w.g. B.J. Max
Algemeen Secretaris